

Koulupoissaolojen ennaltaehkäisy, seuranta ja poissaoloihin puuttuminen

Perusopetuslainmuutos ja Opetussuunnitelmapäivitykset astuivat voimaan 1.8.2023. Uusi laki velvoittaa opetuksen järjestäjän ennaltaehkäisemään ja systemaattisesti seuraamaan ja puuttamaan poissaoloihin (POL 26§).

Lähtökohtana on yhteinen vastuu ja huolenpito jokaisen hyvästä ja turvallisesta koulupäivästä. Tämä edellyttää vuorovaikutusta oppilaiden ja huoltajien kanssa, opettajien keskinäistä yhteistyötä ja erityisesti opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten kanssa tehtävää yhteistyötä.

Oppilailla on kouluyhteisön jäsenenä oma vastuunsa. Se ilmenee säännöllisenä osallistumisena koulutyöhön, reiluna ja arvostavana suhtautumisena koulutovereihin ja koulun aikuisiin sekä yhteisten sääntöjen noudattamisena. Laki velvoittaa oppilaan osallistumaan perusopetukseen ja suorittamaan tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytymään asiallisesti. Koulun tehtävänä on puuttua suunnitelmallisesti poissaoloihin ja auttaa oppilaita onnistumaan koulutyössään.

Mallin tavoitteena on tukea oppilaita, koteja sekä koulujen henkilökuntaa koulunkäyntiin ja kouluyhteisöön sitouttavissa sekä poissaolojen vaikutuksia ennaltaehkäisevissä ja korjaavissa käytänteissä.

Yhteinen vastuu koulupäivästä, kouluun kiinnittyminen ja poissaolojen ehkäiseminen

Kangasalla ensisijainen painopiste on ennalta ehkäisemisessä, mikä tarkoittaa oppilaiden tukemista läsnäoloon koulussa, erityisesti edistämällä oppilaiden luokkaan ja kouluun kuulumista, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Jokaisessa koulussa edistetään hyvinvointia ja vahvistetaan läsnäoloa mm. Kangasalan kaupungin Laaja-alaisten hyvinvointitaitojen vuosikellon kuukausittaisten teemojen mukaisesti, joita ovat mm. yhteisöllisyys ja osallisuus, itsetuntemus ja vahvuustaidot, läsnäolo ja rentoutuminen, tunnetaidot, kiitollisuus, hyvän huomaaminen, empatia, myötätunto, itsemyötätunto, kaveritaidot, vuorovaikutustaidot, ristiriitojen ratkaisu, tasa-arvo, sosiaalinen media ja hyvinvointi, tulevaisuus, unelmointi, ratkaisukeskeisyys, terveys, arjen selviytymistaidot.

Poissaolojen seuranta ja niistä ilmoittaminen, sekä huolipoissaoloihin puuttuminen ja taustasyiden selvittäminen

Kangasalan kaupungissa käytettävät huolipoissaolojen tuntirajat perustuvat kansallisiin suosituksiin (5%, 10% ja 20%). Näiden perusteella lasketaan eri luokka-asteiden huolipoissaolorajat, joiden mukaan oppilaan poissaolotunteja tarkastellaan.

Taso 1. Poissaolojen seuranta osana ennaltaehkäisyä

- Oppilaiden osallisuuden tukeminen ja vahvistaminen.
- Yhteistyö kotien kanssa poissaolojen seuraamiseen ja varhaiseen puuttumiseen liittyen. Kotien rooli on merkittävä poissaolokierteen varhaisten merkkien havaitsemisessa (mm. toistuvat selittämättömät maha- ja pääkivut, myöhästelyt, kouluhaluttomuus). Koteja kannustetaan olemaan huolesta yhteydessä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa kouluun.

- Huoltajat ilmoittavat poissaolosta koululle 1. päivänä. Luokanopettaja tai -ohjaaja seuraa poissaoloja ja huolehtii, että poissaolomerkinnät ovat ajan tasalla.
- Luvattomasta poissaolosta ilmoitetaan huoltajille viipymättä.
- Koulupoissaolojen perussyiden selvittämiseksi oppilas ohjataan tarvittaessa esim. kuraattorille tai kouluterveydenhoitajalle.

Taso 2. Varhainen puuttuminen ja kohdennettu tuki (5-10% huolipoissaoloja)

- Selvitetään poissaolojen taustasyitä. Tarkastetaan oppimisen tuen taso ja toimenpiteet sekä yksilökohtaisen moniammatillisen opiskeluhoillon tuki.
- Mikäli herää huolta terveydentilan laskusta, opetushenkilökunta ottaa yhteyttä kouluterveydenhoitajaan asian jatkoselvittelyä varten.
- Luokanopettaja tai -valvoja järjestää palaverin huoltajan ja oppilaan kanssa, jos sairaspoissaolon syy ei ole selvinnyt ja poissaolo ja huoli oppilaasta jatkuu.
- Konsultoidaan edelleen opiskeluhoiltoa ja kutsutaan tarvittava moniammatillinen asiantuntijaryhmä tapaamiseen.
  - Perhe voidaan ohjata lääkäripalveluihin, perheneuvolaan tai sosiaalitoimen palveluiden piiriin.

Taso 3. Vahva tuki (yli 10% huolipoissaoloja)

- Mikäli tukitoimet eivät auta ja poissaoloja on edelleen runsaasti, tehdään sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen kartoitus tai lastensuojeluilmoitus konsultaation pohjalta.
- Aloituspalaveri, jossa oppilas, huoltaja, opettajat, opiskeluhoilto ja perhetyö/sosiaalitoimi ovat mukana, on hyvä sopia koululle. Palaverissa on tärkeää sopia seurantapalaveri, jotta perheen tukitoimet eivät katkea ja ovat eri osapuolilla tiedossa. Parhaimmillaan seurantapalaveri tukee positiivisesti, jos tilanne on korjaantunut ja auttaa tilanteen säilymistä.